

سه شنبه ۲۸ مرداد ۱۴۰۴ صفحه ۲۰ هزار تومان - سال چهارم - شماره ۸۶۲
www.hammihaonline.ir

الزامات تغییر استراتژی ملی

گفت‌وگو با فعالان سیاسی
درباره سخنرانی اخیر حسن روحانی

۲۰ هزار درخت خشک شدند

گزارشی از تأثیر تنش آبی بر خشک شدن
درختان پارک‌های سرخه حصار، چیتگر، لویزان و خرگوش دره

یک مترو هفتاد صدم از شعر ایران

مروری بر شعر و اندیشه سیمین بهبهانی
در یازدهمین سالگرد درگذشت او

جدید با اعتباری قدیمی

درباره پلتفرم وال گلد که به یکی از بازیگران متمایز بازار طلای آنلاین تبدیل شده است

مخالفان اصلاحات حمله کردند، بخش - گزارشی از اصلاح طلبان انتقاد کردند

گزارش
سیاست
۲۰۳

واکنش گسترده به بیانیه جبهه اصلاحات

بیانیه اخیر جبهه اصلاحات ایران با مضمون «آشتی ملی؛ فرصتی طلایی برای تغییر و بازگشت به مردم» واکنش‌های متفاوتی برانگیخته است. بیشترین نقدها را تندروهای جریان حاکم کرده‌اند که تقریباً اغلب نقدهایشان بی‌پایه و شعاری است و فراتر از نقد، فحاشی و اتهام است. اتهاماتی که نیروهای درون خودشان بیش از همه شایسته این اتهام‌ها هستند. البته، نفس صدور چنین بیانیه‌هایی نیاز امروز جامعه ایران است. سکوت کردن به مراتب بدتر از صدور بیانیه‌هایی است که مورد پسند نباشد و از این دو بدتر توجیه و حمایت از وضع جاری و سیاست‌های گذشته است. باین حال، کوشش می‌کنیم که نقد منصفانه‌ای را خدمت دوستان بنویسیم، بلکه مفید واقع شود. متن بیانیه در نگاه نخست حاوی نکات درستی است: اذعان به بحران اقتصادی، هشدار نسبت به پیامدهای جنگ اخیر و خطر بازگشت پرونده هسته‌ای ایران به شورای عالی امنیت ملی و تأکید بر ضرورت بازسازی اعتماد ملی. اما پرسش اصلی این است که آیا چنین بیانیه‌ای، وقتی از سوی جریانی صادر می‌شود که خود را اصلاح‌طلب و درون حکومت معرفی می‌کند، می‌تواند کارکردی عملی داشته باشد یا بیشتر در حد بیان آرزوها و آرمان‌ها باقی می‌ماند؟ برای پاسخ، باید به چند نکته توجه کرد.

آشتی ملی یا بازتولید بن‌بست؟

بازی درون‌سیستمی است؛ یعنی تلاش برای تغییرات تدریجی در چارچوب امکانات موجود. اما محتوای این بیانیه به‌ویژه در بندهای پایانی، بیشتر شبیه خواسته‌های یک نیروی سیاسی برون‌سیستمی است؛ آزادی همه زندانیان سیاسی، حذف نظارت استصوابی، انحلال نهادهای موازی، بازگرداندن نظامیان به پادگان‌ها و آغاز مذاکره مستقیم با آمریکا. این مطالبات به‌خودی خود ایرادی ندارد و چه‌بسا موجه هم باشند، اما وقتی از زبان یک گروه «درون‌حکومتی» مطرح شوند، تناقض آشکار ایجاد می‌شود. زیرا چنین جریانی عملاً به قدرت تحقق آنها را دارد و نه حتی ابزار فشار لازم برای نزدیک شدن به آنها.

فقدان راهبرد تدریجی: اگر اصلاح‌طلبان درون سیستم می‌خواهند مؤثر باشند، باید در ابتدا گام‌های کوچک، مشخص و قابل‌مذاکره پیشنهاد کنند. مثلاً آزادی تعدادی زندانی به‌عنوان گام اعتمادساز، یا توافق محدود هسته‌ای برای جلوگیری از بازگشت جنگ و تشدید تحریم‌های سازمان ملل. در مقابل، بیانیه فهرستی بلند از تغییرات بنیادین را کنار هم گذاشته، بی‌آنکه مسیر مرحله‌بندی شده‌ای برای دستیابی به آنها ارائه دهد. این رویکرد باعث می‌شود بیانیه بیشتر شبیه آرزونامه باشد تا برنامه سیاسی. این بیانیه گویی برای ثبت در تاریخ نوشته شده است. کاری که در گذشته هم بارها انجام شده و هیچ‌کدام منتج به نتیجه نشده است. نیروی سیاسی نباید دنبال ثبت در تاریخ باشد. باید کمک کند که امروز و فردا اتفاقی ملموس بیفتد و مردم امروز بهره‌مند شوند. آنچه در تاریخ خواهد ماند همین است. ← ۸

بررسی پیامدهای حذف شورای رقابت از تعیین نرخ خودرو

پایان قیمت‌گذاری دستوری؟

امیرحسین کاکایی کارشناس بازار خودرو

فعلاً اوضاع به‌شدت مبهم است. حتی قیمت‌های فعلی که برخی واردکنندگان اعلام می‌کنند، حالت «علی‌الحساب» دارد و بر اساس کدام تعرفه و نرخ ارز محاسبه شده، مشخص نیست. ماهمین الان یک جنگ ۱۲ روزه را پشت سر گذاشته‌ایم و بحث‌های مربوط به «مکانیزم ماشه» هم مطرح بوده است. وزیر امور خارجه می‌گوید اهمیت ندارد چون مادر کل در تحریم هستیم. واقعیت این است که اگر تحریم‌ها سخت‌تر اجرا شود، فروش نفت و درآمدهای ارزی با چالش جدی مواجه می‌شود، و در نیمه دوم سال حتماً فشار ارزی خواهیم داشت.

عماد جعفری کارشناس بازار خودرو

ما ۴۵ سال است که از صنعت خودرو حمایت کردیم، انحصار ایجاد کردیم، اما نتیجه‌ای نگرفتیم. نه کیفیت خودروها بالا رفت، نه نوآوری داشتیم و متأسفانه زیاده‌خواهی خودروسازان بیشتر شد. وضعیت تولید هم از نظر کیفیت بدتر شد. در حال حاضر یک راه بیشتر وجود ندارد باید تعرفه واردات کاهش پیدا کند تا مردم بتوانند آزادانه‌تر و در یک بازار بازر را انتخاب کنند. این تنها راه ایجاد رقابت و فشار بر خودروسازان داخلی است. وقتی مشتریان حق انتخاب واقعی داشته باشند، خودروساز مجبور می‌شود یا محصول‌اتش را ارتقا دهد یا بازار را از دست بدهد.

دو اشتباه استراتژیک دکتر مصدق

بعد از شهریور ۲۰ که سایه استبداد بر ایران رنگ باخت، و تنوع سیاسی کم‌سابقه‌ای در جامعه پدید آمد. حاصل این تکتک، تفوق فکر ملی شدن صنعت نفت به عنوان دستمایه‌ای برای قطع نفوذ خارجی و مقابله با بازتولید استبداد شد. پیرامون این فکر، بخشی از طبقات و اقشار آگاه‌تر جامعه شهری بسیج شدند و بارهبری جبهه ملی به زعامت زندیاد

احمد زیدآبادی نویسنده و مشاور هم‌میهن

دکتر محمد مصدق، یکی از ارکان قدرت را به کنترل خود درآوردند. شور و شوقی جامعه را فرا گرفت و مردمان بسیاری با فداکاری به کمک برخاستند؛ اما نتیجه نهایی، نه فقط ملی شدن صنعت نفت را به همراه نداشت بلکه با از بین رفتن تنوع و تکتک سیاسی، هم نفوذ خارجی در کشور تشدید و هم استبداد بازتولید شد! ← ۲

۲۸ مرداد عاقبتی تلخ و دردناک برای جنبش ملی شدن صنعت نفت ایران بود. چرا یک جنبش مردمی مسالمت‌آمیز منکی بر مبارزه قانونی پارلمنتاریستی سر از کودتا و آن همه فجایع سیاسی و اجتماعی برای ایران در آورد؟ به جای طرح پرسش‌هایی از این قبیل، متأسفانه امروزه بحث بر سر ماجرای ۲۸ مرداد به کودتا بودن یا نبودن آن تقلیل یافته است.

در واقع در کشوری با حاکمیت بسیار ضعیف قانون مانند ایران، تحلیل جنبش‌های سیاسی و داوری در مورد آنها در چارچوب رشته‌ای به نام «حقوق اساسی» به بیراهه رفتن است و از همین رو، کودتا یا غیرکودتا نامیدن ۲۸ مرداد گره‌گشای هیچ مشکلی نیست و تنها سبب تسلی خاطر برخی از اهل ستیزه و نزاع خواهد شد.

طرح: هادی حیدری / هم‌میهن

تاریخ
سیاست
۶۰۷

انگاره‌های سقوط

نوشته‌ای از مهرداد خدیر

درباره روایت‌هایی که از پایان کار محمد مصدق ارائه می‌شود